

Milieuprogramma 2010

Gemeente Tynaarlo

Datum: 4 november 2009

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Milieubeheer inrichtingen
3. Milieubeheer algemeen
Natuur en landschap, natuur- en milieueducatie
4. SEPH (Samenwerking Handhaving Drenthe)
6. Geluidbeheer
7. Luchtbeheer en klimaatbeleid
8. Bodembeheer
9. Waterbeheer
10. Milieubeheer Handhaving

Bijlage: Handhavingprogramma 2010

1. Inleiding

Het milieuprogramma 2010 geeft een overzicht van de taken die in dat kalenderjaar zullen worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om de thema's vergunningverlening en handhaving, milieuzorg, duurzaamheid, milieueducatie en communicatie, lucht- en klimaatbeleid, bodem, geluid en water.

De Wet milieubeheer verplicht gemeenten tot het jaarlijks opstellen van een milieuprogramma. De vaststelling dient door de raad te geschieden. Een milieuprogramma bevat tenminste;

1. Een programma van de door het gemeentebestuur in de betrokken periode te verrichten activiteiten ter uitvoering van de bij wettelijk voorschrift met het oog op de bescherming van het milieu aan het gemeentebestuur opgedragen taken.
2. Een overzicht van de financiële gevolgen van de onder 1. bedoelde activiteiten.

De resultaten van de uitvoering van het programma worden jaarlijks in een milieujaarverslag weergegeven, op basis van evaluatie en monitoring.

Naast het wettelijk kader zijn vanzelfsprekend de ambities uit het collegeprogramma uitgangspunt voor dit milieuprogramma. Hierin heeft het college vastgelegd dat Tynaarlo zich op het gebied van duurzame ontwikkeling koploper in Drenthe wil gaan noemen. Dat wil de gemeente bereiken door:

- een lokale bijdrage te leveren aan het verminderen van de klimaatverandering;
- het verbeteren van de huidige kwaliteit van de leefomgeving.

Belangrijke thema's in deze collegeperiode zijn: waterbeheer, klimaatbeleid, duurzaam bouwen, energiebesparing, interne milieuzorg, integrale handhaving en de omgevingsvergunning. Daarnaast vormt het milieubeleidsplan 2008-2011 input voor het milieuprogramma. Dat geldt ook voor onderdelen van het verbeterplan dat is opgesteld naar aanleiding van het onderzoek van de VROM- Inspectie.

In het milieuprogramma 2010 zullen per beheersproduct de verschillende activiteiten worden beschreven en de doelstellingen worden aangegeven. De taken op het gebied van de milieuhandhaving worden alleen op hoofdlijnen aangegeven, omdat hiervoor apart een milieuhandhavingprogramma is opgesteld. Dit programma is als bijlage toegevoegd.

Speerpunten van aanpak voor de uitvoering van dit milieuprogramma zijn:

- *Implementatie van de omgevingsvergunning (het Activiteitenbesluit);*
- *Implementatie van Squit XO (ten behoeve van de omgevingsvergunning);*
- *Uitvoeren van het klimaatprogramma (SLOK);*
- *Duurzaam inkopen;*
- *Verbeteren van de integratie van milieu in ruimtelijke ordening, met name bij de locatie-ontwikkelingen die zich komend jaar voordoen;*
- *Blijvende aandacht voor interne en externe milieucommunicatie;*
- *Kwaliteitsslag met betrekking tot de handhaving;*
- *De uitvoering van het verbeterplan naar aanleiding van het onderzoek van de VROM- Inspectie.*

2. Milieubeheer inrichtingen

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.1: Milieubeheer inrichtingen

Taken:

- behandelen van milieuvergunningen, meldingen en ontheffingen;
- juridische, beleidsuitvoerende en ondersteunende taken met betrekking tot inrichtingen Wet milieubeheer;
- professionalisering milieuvergunningen en –meldingen;
- implementatie in het kader van nieuwe regelgeving, waaronder de inwerkingtreding van de Wabo;
- implementatie nieuw procesinformatiesysteem Squit XO;

- verlenen geluidsontheffingen aan bedrijven die onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit vallen.

Resultaten:

- *verlenen van 5 milieuvergunningen binnen de wettelijke termijn;*
- *afhandelen van totaal 70 binnengekomen 8.40 meldingen, 8.19 meldingen en geluidsontheffingen;*
- *adequate milieuvergunningen en –meldingen;*
- *functioneel procesinformatiesysteem Squit XO;*
- *geïmplementeerde regelgeving, waaronder de Wabo;*
- *aangepaste bepalingen van de APV op het gebied van geluidsontheffingen voor incidentele en collectieve festiviteiten.*

Kentallen:

Mensuren in beleid en uitvoering 1755 uur

Kosten mensuren in beleid en uitvoering: € 115.198

(65,64 uurtarief)

Toelichting:

Milieuvergunningen, meldingen en ontheffingen

De afgelopen tijd is er binnen de milieuwetgeving veel veranderd. Het Activiteitenbesluit is in 2008 in werking getreden. Het gevolg is dat veel inrichtingen die voorheen milieuvergunningplichtig waren nu onder een meldingsplicht gaan vallen. Voor deze meldingsplichtige bedrijven gelden algemene milieuregels. Deze tendens had zich in de jaren daarvoor al ingezet door het toenemend aantal zogeheten AMvB's. Op meer complexe of milieubelastende bedrijven blijft de vergunningplicht wel van toepassing. De tijdbesteding om voor dergelijke bedrijven een milieuvergunning voor te bereiden, is daardoor toegenomen. Ondanks de dalende trend van het aantal aanvragen om milieuvergunningen, is er in het uitvoeringsjaar 2009 sprake geweest van een piek in het aantal aanvragen. Een aantal van deze aanvragen zal in 2010 leiden tot een iets hoger dan gemiddeld aantal verleende vergunningen. Het aanbod van vergunningaanvragen is moeilijk te sturen.

Vanwege de inwerkingtreding van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) dient rekening te worden gehouden met de interne coördinatie en afstemming van werkprocessen om te komen tot een samenhangende omgevingsvergunning. In 2009 vinden de laatste werkzaamheden plaats om de organisatie voor te bereiden op de komst van de Wabo. De Wabo zou 1 januari van kracht zijn, maar de invoering is met enkele maanden uitgesteld.

Jaarlijks worden ongeveer 70 meldingen behandeld. Het gaat voornamelijk om meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit en ontheffingen geluidhinder bij met name horeca. Ondernemers zijn verplicht om het meldingsformulier op grond van het Activiteitenbesluit digitaal in te vullen. Dit roept nog geregeld vragen op. Ook in 2010 zullen de medewerkers waar nodig ondernemers ondersteunen bij het invullen van het digitale formulier en adviseren over de regelgeving die van toepassing is op het bedrijf (zie verder product 'handhaving').

Wabo en implementatie Squit XO

In 2009 is het nieuwe milieu-informatiesysteem Squit milieu geïmplementeerd en later in het jaar is ook gestart met de implementatie van Squit XO. Dat laatste systeem is erop gericht om werkprocessen goed op elkaar te laten aansluiten met het oog op de komst van de omgevingsvergunning. De implementatie en het beheer vergen extra tijd van de applicatiebeheerders binnen het team.

Effecten nieuwe wet- en regelgeving

De afgelopen jaren is er veel nieuwe milieuwet- en regelgeving op de gemeente afgegeven. In 2006 is de verplichte functiescheiding geïntroduceerd, waardoor de taken handhaving en vergunningverlening niet langer binnen één functie verenigd mogen zijn. Dit heeft geleid tot minder flexibiliteit bij de inzet van beschikbare personele capaciteit. Zo is het lastiger om pieken en dalen in de werkzaamheden voor vergunningverlening op te vangen.

Door het proces van deregulering zijn de afgelopen jaren steeds meer bedrijven onder algemene milieuregels gaan vallen. Veel van deze algemene regels zijn samengebracht binnen het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit en de daaraan gekoppelde ministeriële regeling vormen een complex van voorschriften en richtlijnen. Dit betekent voor de milieuhandhavers dat er een groter beroep wordt gedaan

op kennis, inzicht en tijd om de regelgeving per bedrijf op een juiste wijze te kunnen vertalen en te interpreteren. De medewerker vervult daardoor meer dan voorheen een adviserende rol tijdens de bedrijfsbezoeken. Voorheen kon worden uitgegaan van een 'maatwerkpakket' aan voorschriften die in de milieuvergunning waren vastgelegd of binnen een specifieke AMvB voor een branche waren opgenomen.

Op meer complexe of milieubelastende bedrijven blijft de vergunningplicht wel van toepassing. Dat betekent ook voor de vergunningverlener dat een groter beroep wordt gedaan op kennis en inzicht en de tijdbesteding per vergunning toeneemt. Voor 2010 is het een uitdaging om op goede wijze af te stemmen met andere disciplines om samen een integrale vergunning te produceren. Het team milieu zal daarbij het milieudeel voorbereiden en aanleveren.

De inwerkingtreding van onder meer het Besluit landbouw milieu, de Wet geurhinder en veehouderij, de wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij en de natuurwetgeving leiden er toe dat een toetsing van veranderingen en uitbreidingen van veehouderijen een complexe materie is geworden die nog steeds specifiek aandacht behoeft.

Algemeen

Door de komst van het Activiteitenbesluit is de oude categorie-indeling vervangen door een nieuwe indeling (a, b en c). Bij alle bedrijven zal gekeken moeten worden welke activiteiten er plaatsvinden, onder welke categorie ze vallen en of er maatwerkvoorschriften nodig zijn. Gelijktijdig wordt in beeld gebracht in welke 'risicocategorie' de bedrijven vallen. Deze indeling gebeurt op basis van de nieuwe risicomatrix die in 2009 is vastgesteld. Zie verder hoofdstuk 11 'Milieubeheer handhaving'.

Onderzoek VROM- Inspectie

Naar aanleiding van het onderzoek van de VROM- Inspectie is in 2009 een verbeterplan opgesteld. Het grootste deel van de acties wordt nog in 2009 uitgevoerd. Het belangrijkste actiepunt dat voor 2010 is gepland, is de actualisatie van beleid voor vergunningverlening en handhaving. De afronding daarvan is gepland in 2011.

3. Milieubeheer algemeen

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.2: Milieubeheer algemeen

Taak

- Verlenen ontheffing van het verbod om vuur stoken (paasvuren)
- Adviseren bij evenementen
- Gemeentelijk interne milieuzorg
- Duurzaam inkopen
- Advisering externe veiligheid
- Milieubeleid algemeen

Resultaten:

- 14 ontheffingen paasvuren
- 100% advisering evenementen
- uitvoeren jaarplan milieuzorg
- 100% duurzaam inkoop
- 100% advisering externe veiligheid bij ruimtelijke plannen en milieuvergunningen

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering: 1725 uur

kosten metingen in beleid en uitvoering: € 113.229

Toelichting:

Paasvuren en evenementen

Jaarlijks worden 14 ontheffingen verleend voor paasvuren. Er worden controles uitgevoerd op milieu- en veiligheidsaspecten.

Er wordt geadviseerd over de milieuaspecten van evenementenvergunningen die door team veiligheid zijn voorbereid.

Implementatie uitbouw milieuzorgsysteem

De uitbouw van het gemeentelijk milieuzorgsysteem heeft de afgelopen jaren plaatsgevonden. Daarbij is onder meer een registratiesysteem opgezet voor energie en water, waardoor betere beheersing mogelijk is. De energiecoördinator, die ondergebracht is bij gemeentewerken, voert de energietaken uit het milieuzorghandboek uit. Aan de hand van de voor de gemeentelijke inrichtingen opgestelde Energie Prestatie Adviezen (EPA's) is een uitvoeringsplanning opgesteld voor energiebesparende maatregelen bij de diverse gebouwen. Deze planning zal de komende jaren onder regie van de energiecoördinator worden uitgevoerd.

Duurzaam Inkopen

Het college heeft besloten dat bij alle gemeentelijke inkoop aandacht moet worden besteed aan duurzaamheid. Het streven is er daarbij op gericht dat 100% van de gemeentelijke inkoop en aanbestedingen duurzaam zijn. In 2009 is een gestructureerde aanpak ontwikkeld om deze doelstelling te kunnen realiseren. Vanaf 2009 moet de werkwijze zijn geborgd binnen de organisatie. Vanuit het team milieu wordt ondersteuning geboden aan de afdeling BMO bij duurzaam inkopen. Bij duurzaam inkopen worden de criteria gevolgd die door Senternovem zijn voorbereid en waarover overeenstemming is met het bedrijfsleven. Daarmee wordt voorkomen dat de overheid diensten of producten verlangt waar de markt niet aan kan voldoen. Verdergaande aspecten van duurzaam inkopen kunnen voortvloeien uit andere programma's en ambities. Zoals het gemeentelijk milieubeleidsplan, het beleidsplan duurzaam bouwen en het lokale klimaatprogramma (SLOK). Zie verder hoofdstuk 'Luchtbeheer en Klimaatbeleid'.

Advisering externe veiligheid

Vanuit het team milieu worden geadviseerd over aspecten van externe veiligheid bij het voorbereiden van bestemmingsplannen. Activiteiten zoals LPG- tankstations, worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI). Er wordt meegewerkt aan het actueel houden van de provinciale risicokaart, waar alle risico-objecten op zijn weergegeven. Deze risicokaart is op internet te raadplegen.

4. Natuur en landschap, Natuur- en milieueducatie

Algemeen

Programma 20 : Milieu

Product 20.3 : Natuur en landschap en natuur- en milieueducatie

Taken:

Milieucommunicatie en milieueducatie

Resultaten

- *Nieuwsbrief duurzaamheid*
- *Eén of meer bijzondere communicatieactiviteiten*
- *Artikelen en persberichten*

Milieucommunicatie en milieueducatie

Natuur en landschap is het werkveld van afdeling B&P. In 2009 is het Landschapsontwikkelingsplan voorbereid. Vanuit die afdeling is ook het plan van aanpak voor het realiseren van de Millenniumdoelen opgesteld. Daarin zijn projecten benoemd om de Millenniumdoelen te kunnen realiseren. Natuureducatie wordt specifiek door het IVN in samenwerking met het scholennetwerk uitgevoerd. In meer algemene zin vindt natuur- en milieueducatie vanuit het team milieu plaats. Milieucommunicatie wordt ook ingezet om de uitvoering van het beleid te ondersteunen. Onder de vlag van het 'Het Groene Profiel' communiceert Tynaarlo over duurzaamheid door middel van een nieuwsbrief over duurzaamheid. 'Het Groene Profiel' refereert aan de groene gemeente Tynaarlo, zowel in letterlijke als in figuurlijke zin. Een gemeente met veel natuur, waar het relatief rustig en gezond wonen is. Het groene karakter van Tynaarlo is een kernkwaliteit. Als gemeente willen we een inspiratiebron zijn voor duurzaamheid. Daarbij gaan we uit van de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Deze nieuwsbrief past in die lijn. In 2010 zal opnieuw bekeken worden of er een bijzondere activiteit kan worden georganiseerd, zoals de eerder gehouden week van de vooruitgang of de duurzaamheidsmarkt.

5. SEPH (handhavingsamenwerking)

Algemeen

Programma 20 : Milieu

Product 20.4 : SEPH (Servicepunt Handhaving)

Taken:

Handhavingssamenwerking regio noord Drenthe

Handhavingssamenwerking binnen de provincie Drenthe

Resultaten

- *controles bij vuurwerkverkooppunten*
- *controles indirecte lozingen*
- *samenwerking handhavingpartners in de provincie Drenthe*

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering: 320 uur

kosten metingen in beleid en uitvoering: € 21.004

reserveren kosten samenwerking: € 6240

Toelichting:

Binnen de regio zullen ook in 2010 gezamenlijke controles plaatsvinden bij vuurwerkverkooppunten. De samenwerking is nu voor Noord- Drenthe georganiseerd binnen de SHD- Noord (Samenwerking Handhaving Drenthe Noord). In 2010 zal ook het project 'water' worden uitgevoerd (zie verder hoofdstuk 11 'milieubeheer handhaving').

Het Rijk heeft met de VNG afspraken gemaakt over de verdere verbetering van de uitvoering van de regelgeving op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en milieu. Kern van het akkoord is dat alle overheden aan kwaliteitseisen moeten gaan voldoen en dat de provincies en gemeenten bepaalde taken voortaan laten uitvoeren door een regionale uitvoeringsdienst.

De uitvoering van het grootste deel van de VROM- taken blijft bij de gemeente. Alle provinciale milieutaken en de gemeentelijke milieutaken met een bovenlokaal karakter of complexe activiteiten worden bij de uitvoeringsdiensten ondergebracht. B&W worden bevoegd gezag voor (een deel) van de bedrijven waarvan de milieutaken nu nog onder de bevoegdheid van de provincie vallen. De meerwaarde van de uitvoeringsdiensten zit vooral in de bundeling van kennis en specialismen met het oog op de meer complexe taken. De bedoeling is dat de uitvoeringsdiensten 1 januari 2012 operationeel zijn.

De provincie krijgt een regierol bij het vormingsproces van de uitvoeringsorganisaties en wordt vanaf 1 januari 2012 interbestuurlijk toezichthouder voor het functioneren van de diensten. Momenteel vinden er onder leiding van de provincie Drenthe gesprekken plaats met gemeenten en waterschappen over hoe de uitvoeringsdiensten in onze provincie handen en voeten kunnen krijgen.

7. Geluidbeheer

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.6: Geluidbeheer

Taak:

- Advisering geluid

Resultaten:

- *100% advisering geluid OBT projecten*
- *100% advisering GW*
- *100% advisering BWT*
- *100% advisering ruimtelijke ordening*

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering 50 uur
kosten metingen in beleid en uitvoering: € 3.282

Toelichting:

100 % advisering bij OBt projecten

In het milieubeleidsplan is aangegeven dat de toenemende ruimtelijke ontwikkelingen in Tynaarlo vragen om een passende verkeersstructuur. Een passende verkeersstructuur moet zorgen voor blijvend goede bereikbaarheid, maar ook voor het op peil houden van de leefbaarheid in de woon- en recreatiegebieden. Het uitgangspunt is het 'stand- still- principe'. Bij het team milieu is een actueel verkeersmodel beschikbaar waarmee nieuwe ontwikkelingen kunnen worden beoordeeld op de effecten voor de leefbaarheid. Dit geeft de mogelijkheid om bij ruimtelijke ontwikkeling nadrukkelijk rekening te houden met aspecten van leefbaarheid. Bij nieuwe woningbouwontwikkelingen wordt de voorkeursgrenswaarde voor geluid zo min mogelijk overschreden.

In 2010 is Vries Nieuwe Stukken en de dorpskern van Vries in relatie tot deze nieuwe ruimtelijke ontwikkeling één van de projecten waarbij milieu betrokken is. Niet alleen vanwege de milieueffecten van verkeer, maar natuurlijk ook voor duurzaamheid in bredere zin. Verder zijn de ontwikkelingen Groote Veen en Ter Borch te noemen.

100% advisering Gemeentewerken

Bij geluidsadviesing voor gemeentewerken gaat het om het project Verkeer kern Zuidlaren, bijvoorbeeld de reconstructie van de Emmalaan in Zuidlaren. Soms is het nodig dat adviezen worden aangevuld of bijgesteld omdat de plannen in de loop van het proces worden aangepast. De advisering over overige verkeersbesluiten die invloed kunnen hebben op het geluidsniveau of andere effecten voor de leefbaarheid, is een doorlopende activiteit. Als voorbeelden kunnen worden genoemd de aanpassingen in de bebouwde kom, zoals snelheidsbeperkende maatregelen en wegreconstructies. Er wordt eveneens advies uitgebracht aan het team bouwkunde als het gaat om gemeentelijke gebouwen (bijvoorbeeld multifunctionele accommodaties).

100% advisering team Bouw- en Woningtoezicht

Bij geluidsadviesing voor het team bouw- en woningtoezicht gaat het vooral om het bepalen van de geluidbelasting en het beoordelen van rapporten over de geluidsisolatie van individuele bouwplannen.

Adviesing algemeen

Verder vindt adviesing plaats over geluidaspecten met betrekking tot vergunningverlening in het algemeen (Wet milieubeheer, Evenementenbeleid en de Algemene Plaatselijke Verordening) en bij afhandeling van klachten over geluidsoverlast.

8. Luchtbeheer en klimaatbeleid

Algemeen:

Programma 20: Milieu
Product 20.7: Luchtbeheer

Taak:

- Uitvoeren activiteiten klimaatprogramma (SLOK)
- Uitvoeren dubbeleidsplan
- Adviesing OBt ontwikkelprojecten

Resultaten:

- 'SLOK- projecten' in gang gezet en een aantal gerealiseerd
- Adviezen bij ruimtelijke projecten (OBt)
- Gemeentelijke Praktijk Richtlijn duurzaam bouwen (GPR)
- systeem milieumambities locatieontwikkelingen

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering: 1780 uur
metingen in (ruimtelijke) projecten: 1257 uur

kosten metingen in beleid, uitvoering en projecten: € 199.348

Kredieten en budgetten:

'Krediet opstellen klimaatbeleid'

'Krediet deelname energiebesparing particuliere woningen'

'Budget investeren in een duurzame leefomgeving'

'SLOK- gelden' (P.M.)

Toelichting:

Klimaatbeleid (SLOK)

In 2009 is in het kader van de Stimuleringsregeling Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) een klimaatprogramma opgesteld. Op basis daarvan wordt de komende jaren verder uitvoering gegeven aan het gemeentelijk klimaatbeleid. Het programma wordt in de periode 2009-2011 uitgevoerd. Voor uitvoering van het SLOK is bij Senternovem een financiële bijdrage aangevraagd. Inmiddels is een positief advies over de aanvraag ontvangen. De SLOK- regeling gaat uit van co- financiering. Co- financiering door de gemeente zal onder meer plaatsvinden vanuit het budget investering in een duurzame leefomgeving, dat als incidenteel nieuw beleid in de meerjarenbegroting is opgevoerd. In het SLOK- programma van de gemeente Tynaarlo zijn 10 concrete projecten benoemd:

1. Energieneutrale gemeentewerf
2. Openbare verlichting
3. Gemeentelijk vervoerplan
4. Monitoring & handhaving EPC
5. Duurzame nieuwbouw Vries Nieuwe Stukken
6. Aanpak bestaande woningvoorraad woningcorporaties
7. Duurzame nieuwbouw utiliteitsgebouwen
8. Energiebesparing zwembaden
9. Parkmanagement
10. Mogelijkheden grootschalige energieopties

Een aantal projecten liep al of is in 2009 in gang gezet. Samen met de gemeenten Zuidhorn en Haren en Staatsbosbeheer wordt een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot het onderwerp biomassa. Het onderzoek is erop gericht bestaande en nieuwe stromen van biomassa in beeld te brengen en strategieën te ontwikkelen voor afzet en logistiek en om de benutbaarheid van het landschap voor biomassa vergroten. Dit onderzoek kan mede van belang zijn in het kader van het SLOK- project 'grootschalige energieopties'.

Duurzaam bouwen

Het milieubeleidsplan en het dubobeleidsplan vormen input voor het milieuprogramma. Een van de acties die hier voor 2010 uit voortvloeit, is het opstellen van een praktische leidraad voor het bepalen van duboambities. Dit zou kunnen op basis van de GPR- gebouw (Gemeentelijke Praktijk Richtlijn duurzaam bouwen). Dit instrument leent zich ervoor om op een inzichtelijke manier ambities vast te leggen en prestatieafspraken te maken. Ook vormt het een hulpmiddel om bij het ontwerp van gebouwen rekening te houden met de divers aspecten van duurzaam bouwen en maakt het toetsen aan duboambities eenvoudiger. Het GPR kan de communicatie met bouwpartners over het onderwerp vereenvoudigen.

Duurzaam bouwen vormt op grond van het dubobeleidsplan ook een uitdaging voor de gemeentelijke gebouwen. De komende periode zal er bijzondere aandacht zijn voor duurzaam bouwen en energiebesparing bij de voorbereiding en realisatie van de Multifunctionele Accommodaties (MFA's). Daarbij bestaat tevens een relatie met project 7 van het SLOK- programma.

100.000-woningenplan

In 2008 heeft de gemeente het Energieakkoord Noord-Nederland ondertekend. Voor woningbouw zijn de ambities uit het akkoord vertaald in het 100.000-woningenplan voor Noord-Nederland. Daarbij zijn alle relevante bouwpartners betrokken. Dit plan sluit grotendeels aan bij de beleidsuitgangspunten en voorgenomen activiteiten uit het gemeentelijk dubobeleidsplan, het milieubeleidsplan en het SLOK- programma. De noordelijke provincies zullen in 2009 en 2010 het voortouw nemen om energiezuinig bouwen in de nieuwbouw en in de bestaande bouw handen en voeten te geven. Voor het realiseren van de doelstellingen in de nieuwbouw en in het bijzonder in de bestaande bouw, zijn de corporaties belangrijke partners. In het 100.000-woningenplan is de doelstelling opgenomen om de energetische kwaliteit van de bestaande bouw 2 labelstappen te verbeteren. Voor nieuwbouw gaat in

Noord-Nederland in 2010 een aangescherpte en bijgestelde energieprestatienorm gelden met een EPC van 0,5. De gemeentelijke SLOK- projecten 4 t/m 6 hebben een duidelijke relatie met het 100.000-woningenplan.

Vanwege onze lokale en regionale ambities op het gebied van duurzaam bouwen en energiebesparing wordt in 2010 verder inhoud gegeven aan voorlichting voor particulieren, aannemers en ontwikkelaars. Dat gebeurt door toepasselijk voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen en voorlichtingsbijeenkomsten van nieuwbouwprojecten te benutten door het geven van presentaties over het onderwerp. Ook wordt de mogelijkheid bekeken voor het instellen van een spreekuur duurzaam bouwen. Voor de uitvoering van specifieke activiteiten gericht op de bestaande bouw zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij het 100.000-woningenplan.

Duurzaamheid en ruimtelijke ontwikkelingen

De gemeente zal ook in 2010 de regie voeren bij de ontwikkeling van een groot aantal bouwlocaties. Het is essentieel dat team milieu tijdig en op een goede manier inbreng kan leveren. Bij de advisering van milieu bij deze projecten gaat het om meerdere milieuthema's. Te noemen zijn geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, energiebesparing, duurzame energie en overige aspecten van duurzaam bouwen en duurzame stedelijke ontwikkeling. Een belangrijk uitgangspunt van het milieubeleidsplan en het collegeprogramma is het verbeteren van de huidige kwaliteit van de leefomgeving. De nieuwe ontwikkelingen bieden de mogelijkheid om hier volop rekening mee te houden.

Zoals in het milieubeleidsplan is aangegeven zal gezocht worden naar een systematiek waarmee milieuambities op ontwikkelingslocaties kunnen worden bepaald en verankerd. Dit kan een bestaande of een daarvan afgeleide systematiek zijn of een eventueel nieuw te ontwikkelen systematiek. De ervaringen met Vries Nieuwe Stukken kunnen daarbij worden betrokken.

Vries Nieuwe Stukken

Het project Vries Nieuwe Stukken heeft een hoog ambitieniveau voor duurzaamheid en innovatie. Het college heeft de ambitie uitgesproken om hier de meest duurzame wijk van Nederland van te maken. De voorbereidingen voor dit project zijn in volle gang. Om te komen tot de meest duurzame wijk van Nederland wil de gemeente een business model ontwikkelen dat op innovatieve wijze de ontwikkeling van duurzame wijken mogelijk maakt. Daarbij spelen bewoners en marktpartijen een belangrijke rol. In 2009 worden de ambities op het gebied van duurzaamheid verder uitgewerkt en in 2010 in een programma van eisen vastgelegd.

Het toe te passen business model wordt ook ingebracht in het Europese project Interreg IVb North Sea Sustainable Energy Planning. Het doel van dit project is het door diverse partners uit de NorthSea regio ontwikkelen van een model voor het opzetten van regionale duurzame energieplanning. De gemeente neemt als subpartner deel in dit project. Voor dit project is inmiddels Europese subsidie beschikbaar gesteld. Een deel van de subsidie wordt ingezet voor kennisoverdracht naar andere gemeenten. Niet in de laatste plaats vormt het ook een belangrijk leertraject voor de eigen organisatie en kan het businessmodel ook in andere te ontwikkelen ruimtelijke plannen worden toegepast. De cofinanciering van het Interregproject wordt gedeeltelijk gefinancierd uit het budget 'investeren in een duurzame leefomgeving'.

Duurzame luchthaven

Groningen Airport Eelde is bezig met een project om de luchthaven te verduurzamen en daarmee de meest duurzame luchthaven van Nederland te worden. De insteek is om daarbij allianties met andere Europese luchthavens aan te gaan. De gemeente is bereid om een (financiële bijdrage) te leveren aan het project. Dit kan gefinancierd worden uit het budget 'investeren in een duurzame leefomgeving'.

Voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van de komende jaren en de realisatie van duurzaamheidsambities, is de huidige personele formatie niet toereikend. Daarvoor is extra personele ondersteuning nodig. Allereerst zal dit vanuit bestaande kredieten en beschikbare gelden kunnen worden gefinancierd, waaronder het budget 'investeren in een duurzame leefomgeving'. Deze middelen zijn echter niet structureel. Daarom vormt de personele capaciteit voor het realiseren van de duurzaamheidsambities een aandachtspunt. Met name na 2011.

9. Bodembeheer

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.8: Bodembeheer

Taken:

- Implementatie en uitvoering Besluit bodemkwaliteit
- Advisering over en begeleiding van bodemonderzoeken en –saneringen
- Advisering over de toepassing van secundaire grondstoffen

Resultaten: *Adviezen over bodemonderzoeken en -saneringen*

- *Adviezen toepassing secundaire grondstoffen*
- *Uitgevoerde waterbodemsaneringsprojecten*

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering: 450 uur

kosten metingen in beleid en uitvoering: € 29.538

Toelichting:

Implementatie en uitvoering Besluit bodemkwaliteit

Het Besluit bodemkwaliteit schrijft voor dat de gemeente een bodemfunctieklassenkaart opstelt. De bodemfunctieklassenkaart heeft tot doel de kwaliteit van toe te passen grond of baggerspecie te relateren aan de functie van het toepassingsgebied. Als onderlegger maakt de gemeente echter nog gebruik van het bodembeheerplan en de bodemkwaliteitskaart, die nog tot eind 2011 geldig is. Daarna worden deze instrumenten geactualiseerd. Het overgangsrecht vervalt in elk geval op 1 januari 2013. Het grondstromenbeleid dat gebaseerd is op deze instrumenten, vereenvoudigt de procedures voor grondverzet en bevordert het hergebruik van secundaire grondstromen zonder dat de bodemkwaliteit daardoor vermindert. Dat geldt niet alleen voor grondstromen van gemeentelijke werken, maar ook van bedrijven en particulieren.

Advisering over en begeleiding van bodemonderzoeken en –saneringen en secundaire grondstoffen

Een belangrijke functie van team milieu is om de organisatie te adviseren bij allerlei ruimtelijke ontwikkelingen en civiele projecten met betrekking tot bodemonderzoek, -sanering en grondstromen en de toepassing van secundaire grondstoffen. Door optimaal gebruik te maken van het bodembeheerplan en hergebruikmogelijkheden, kunnen kosten bespaard worden. Door milieu tijdig in te schakelen kunnen onaangename verrassingen bij de aankoop van gronden door onopgemerkte bodemverontreinigingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Voor 2010 is ook bijzondere aandacht voor waterbodemsaneringsprojecten. Die kunnen aan de orde zijn op locaties waar de gemeente overgaat tot sanering van riooloverstorten.

10. Waterbeheer

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.9: Waterbeheer

Resultaten:

Advisering bij de uitvoering verbreed GRP en Gemeentelijk Waterplan

Kengetallen:

metingen in beleid en uitvoering: 150 uur

kosten metingen in beleid en uitvoering: € 9.846

Toelichting:

De gemeente Tynaarlo heeft samen met beide waterschappen de waterkwaliteitsopgaven in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water bepaald. De implementatie ervan is afgerond en de richtlijn heeft zijn

doorwerking gehad in het gemeentelijk waterplan en verbreed GRP, die in 2008 zijn vastgesteld. In 2009 is een investeringsplan vastgesteld om het GRP uit te kunnen voeren. Het waterplan en het verbreed GRP worden onder verantwoordelijkheid van gemeentewerken uitgevoerd, waarbij team milieu als adviseur optreedt.

11. Milieubeheer Handhaving

Algemeen:

Programma 20: Milieu

Product 20.10: Handhaving

Taak:

Uitvoeren milieucontroles bij bedrijven

Behandelen milieuklachten

Resultaten:

Controles	Kental	Aantal bedrijven	Handhaver	Vacature Handhaver	Bodemspecialist/handhaver	Juridisch/handhaver
Grote bedrijven	25	4	50	50		
Vuurwerk opslag	23	6	70	70		
Tankstations	12,5	12	75	75		
Melkrundveehouderij	10,5	77	350	350		122
Pluimvee	15	2	15	15		
Varkenshouderij	15	2	15	15		
Overig Agrarisch	10	12				125
Energiegrootverbruikers	11,5	34	170	170		
Horeca	11	1				11
Opleveringscontrole	13,5	6	30	30		
Klachten			85	85	40	21
Paasvuur	3	14	14	14		14
Geluid horeca	5	2	5	5		
Controles algemeen			100	40		100
Bouwstoffen			40	40	120	40
Kleine saneringen					75	
Aspectcontroles n.a.v. klachten bij inrichtingen		25				
Niet inrichtingsgebonden controles n.a.v. klachten		45				
Regionale handhaving			60	60		25
Milieuhandhaving Drenthe			50	50		25
Opslag mest/natuurgras	2	14	11	11		6
Hercontroles		60				
Controles risicomatrix	10	120				
Hercontroles risicomatrix		50				

Samenvatting resultaten:

- 158 controles bij inrichtingen
- 60 hercontroles
- 120 controles risicomatrix
- 50 hercontroles n.a.v. risicomatrix

- 98 overige milieucontroles

Kengetallen:

Mensuren in beleid en uitvoering: 3452 uur

Kosten mensuren in beleid en uitvoering: € 226.589

Incidentele kosten extra controles: € 60.000

Kredieten:

'Krediet stimulering duurzame energie'

Toelichting:

Milieuhandhaving

Door het proces van deregulering zijn de afgelopen jaren steeds meer bedrijven onder algemene milieuregels gaan vallen. Veel van deze algemene regels zijn samengebracht binnen het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit en de daaraan gekoppelde ministeriële regeling vormen een complex van voorschriften en richtlijnen. Voorheen kon vaker worden uitgegaan van een duidelijk omlijdend 'maatwerkpakket' aan voorschriften, die in de milieuvergunning waren vastgelegd. In andere gevallen waren de milieuvoorschriften binnen een specifieke AMvB voor een branche opgenomen. Dit betekent voor de milieuhandhavers dat er een groter beroep wordt gedaan op kennis, inzicht en tijd om de regelgeving per bedrijf op een juiste wijze te kunnen vertalen en te interpreteren. Door deze ontwikkeling vervult de medewerker meer dan voorheen ook voor de ondernemer een adviserende rol tijdens de bedrijfsbezoeken. Verder is gebleken dat veel ondernemers moeite hebben met het invullen van het (verplichte) digitale formulier om melding te kunnen doen op grond van het Activiteitenbesluit. Waar nodig worden ondernemers door de toezichthouders ondersteund bij het invullen van het formulier.

Handhavingsprojecten

In 2008 is het project duurzame energie en energiebesparing voor bedrijven uitgevoerd. De belangstelling tijdens de voorlichtingsbijeenkomst was zeer groot. Gesteld kan worden dat het onderwerp bij de ondernemers leeft. Uit het project is geleerd dat bedrijfsbezoeken benut moeten worden om ook voldoende in te spelen op onderwerpen als energiebesparing, duurzame energie, waterbesparing en afvalpreventie. Bij de supermarkten is in 2008 door toezichthouders voorlichting en advies gegeven over energiebesparing. Enkelingen hebben in het kader van het eerder genoemde project ook een energiescan uit laten voeren. Het voornemen is om het in 2008 ingezette traject bij de supermarkten in 2010 af te ronden. Het idee is om alle supermarkten in de gemeente te bezoeken en daarbij te bepalen in hoeverre de energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd. Alle wettelijk verplichte maatregelen moeten dan zijn gerealiseerd. Overwogen wordt om het restantkrediet 'stimulering duurzame energie' geheel of gedeeltelijk in te zetten om deze en andere ondernemers in de levensmiddelensector te stimuleren om verdergaande maatregelen te nemen.

De eisen voor bovengrondse olietanks zijn aangescherpt. Als gevolg daarvan, dienen oudere bovengrondse tanks bij agrariërs (van vóór 1996), waarin geen inspectieopening aanwezig is, op 1 juni 2011 buiten gebruik te worden gesteld. Dergelijke tanks komen bij agrariërs nog veel voor. In 2010 zal hiervoor een aanpak worden voorbereid en worden de agrariërs geïnformeerd.

Jaarlijks worden vuurwerkverkooppunten gecontroleerd. De aanpak is afgestemd met andere partners in samenwerkingsverband SHD- Noord. Voor 2010 worden in samenwerking met de partners van SHD-Noord bedrijfscontroles gepland gericht op indirecte lozingen. De gemeente zal dit doen met het Waterschap Noorderzijlvest. Vanaf 1 januari verschuift de bevoegdheid ten aanzien van lozingen van bedrijven op het riool van de Waterschappen naar de gemeenten.

Inventarisatie categorie-indeling en risicomatrix

Door de komst van het Activiteitenbesluit is de oude categorie-indeling vervangen door een nieuwe indeling (a, b en c). Van alle bedrijven zal gekeken moeten worden welke activiteiten er plaatsvinden, onder welke categorie ze vallen en of er maatwerkvoorschriften nodig zijn. Gelijktijdig wordt in beeld gebracht in welke 'risicocategorie' de bedrijven vallen. Deze indeling gebeurt op basis van de nieuwe risicomatrix die in 2009 is vastgesteld. Op basis van de nieuwe risico-indeling wordt tijdens een bedrijfsbezoek voor elk bedrijf de nieuwe controlefrequentie bepaald.

Afhankelijk van de risico-categorie gelden voor bedrijven de volgende controlefrequenties.

Categorie 1:	1 keer per jaar
Categorie 2:	1 keer per 2 jaar
Categorie 3:	1 keer per 3 jaar
Categorie 4:	1 keer per 4 jaar
Type A- bedrijven:	1 keer per 10 jaar

Type A- bedrijven worden ook wel 'licht regime- bedrijven' genoemd. Deze bedrijven veroorzaken weinig milieubelasting. Gedacht kan worden aan woongebouwen, scholen, praktijkruimten voor gezondheidszorg, bibliotheken en sommige kantoorgebouwen.

Personele capaciteit

Door de geschetste ontwikkelingen is de tijdbesteding per controle toegenomen. Ook van het kennisniveau en de (advies)vaardigheden van de handhavers wordt meer geëist. De bestaande vacature milieuhandhaving, die momenteel met tijdelijk personeel wordt vervuld, zal met ingang van 2010 structureel worden ingevuld.

Bij de introductie van de nieuwe risicomatrix is voorgenomen om de komende drie jaar alle bedrijven minimaal één keer te bezoeken om de nieuwe controlefrequentie te bepalen. Dit betekent een groot aantal extra controles bovenop het gebruikelijke aantal controles. Gebleken is dat deze werkzaamheden niet binnen de huidige capaciteit kunnen worden opgevangen. Hiervoor is in de periode 2010-2012 extra handhavingscapaciteit nodig. Het niet uitvoeren van deze extra controles, zou tot gevolg hebben dat het een aantal jaren langer duurt voordat alle bedrijven volgens de nieuwe risicomatrix zijn ingedeeld. Voor het uitvoeringsjaar 2010 zal menskracht worden ingehuurd voor het verrichten van extra controles.

De huidige formatie is erop gericht om de handhaving op voldoende niveau uit kunnen voeren. Echter, pas nadat alle bedrijven ingedeeld zijn volgens de nieuwe risicomatrix, zal duidelijk worden of de handhavingscapaciteit inderdaad toereikend is om de controles volgens de nieuwe controlefrequenties uit te kunnen voeren.